

Monografia wschodnich okręgów Armii Krajowej - ważny głos w dyskusji

"Kresowi żołnierze Armii Krajowej. Historia - polityka - pamięć" - to pierwsza od dłuższego czasu monografia wschodnich okręgów Armii Krajowej (Lwowskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Wołyńskiego, Poleskiego, Nowogródzkiego i Wileńskiego oraz Inspektoratu Grodno). Została przygotowana przez zespół krakowskich historyków, a wydała ją Muzeum AK. O publikacji w historycznej odsłonie Dobrych książek z dr hab. Olgierdem Grottem, profesorem UJ, zastępcą dyrektora Muzeum AK oraz Karolem Kordasem z Muzeum AK, członkiem zespołu Bazy Kresowych Żołnierzy AK, rozmawia Jolanta Drużyńska.

2025-02-15 09:13:00

[Jolanta Drużyńska](#)

[Dobre książki](#)

od lewej: dr hab. Olgierd Grott, prof. UJ oraz Karol Kordas z Muzeum AK

Publikacja "Kresowi Żołnierze Armii Krajowej: historia - polityka - pamięć" to efekt wieloletnich badań zespołu historyków z Muzeum Armii Krajowej i Uniwersytetu Jagiellońskiego. Stanowi niezwykle cenne kompendium wiedzy o działalności struktur Armii Krajowej na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej w latach 1939-1945. Oprócz szczegółowych opisów struktur organizacyjnych, przedstawia także sylwetki dowódców oraz codzienne wyzwania, z jakimi mierzyli się żołnierze w trudnych realiach okupacji niemieckiej i sowieckiej. Atutem publikacji są jej solidne podstawy naukowe oparte na szczegółowej analizie źródeł i obszernej bibliografii. Książka ukazała się pod redakcją naukową Olgierda Grotta i Adama Perłakowskiego. Autorzy (Tomasz Dudek, Jakub Maszkiewski, Joanna Chudzicka i Karol Kordas) podkreślają nieocenione znaczenie kresowych struktur Armii Krajowej - ich działalność stanowiła bowiem nie tylko zaplecze organizacyjne polskiego Państwa Podziemnego, lecz także kluczowy element oporu wobec okupantów.

"Myślę, że jest to książka, która powinna otworzyć na nowo dyskusję na temat Kresów wschodnich, Polaków na Kresach, na tematy wysiłku zbrojnego Armii Krajowej generalnie - podkreślał prof. Olgierd Grott. Ta książka powinna też skłonić do refleksji jak duży był ten wysiłek i każdy

może/powinien też sięgnąć "za klawiaturę" do cyfrowej Bazy Kresowych Żołnierzy Armii Krajowej, która znajduje się na stronie internetowej Muzeum Armii Krajowej, ale także na oficjalnej stronie [www Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej](http://www.SwiatowegoZwiazkuZolnierzyArmiiKrajowej.pl), ponieważ ta baza jest uznana jako źródło pierwszorzędne w rozpoznaniu historii AK. W zasadzie nic nie stoi na przeszkodzie, żeby tę bazę rozszerzyć również na kolejne okręgi tak, aby wreszcie Armia Krajowa doczekała się swojego pomnika w postaci spisania wszystkich jej żołnierzy. To się da zrobić. Potrzeba tylko trochę czasu, środków i dużo chęci".

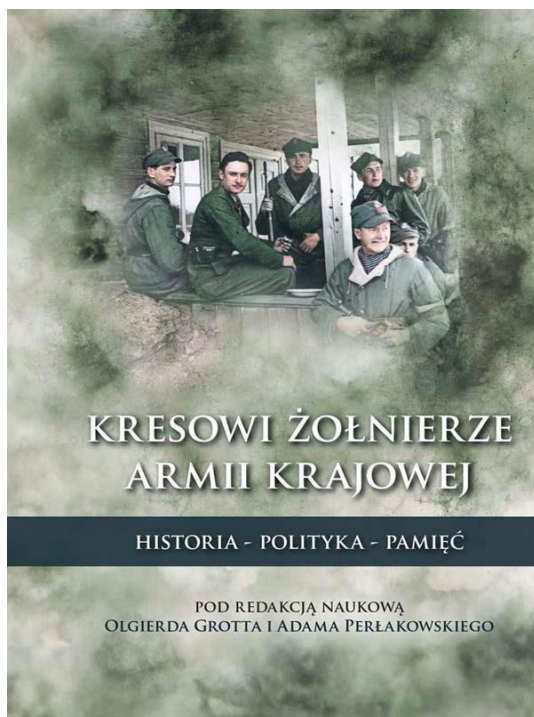
Posłuchaj podcastu

play_arrow

Praca "Kresowi Żołnierze Armii Krajowej" liczy ponad 600 stron i wykorzystuje m.in. dane ze stworzonej przez MAK Bazy Kresowych Żołnierzy Armii Krajowej obejmującej biogramy ponad 26 tys. członków AK z Kresów.

"Fenomen tej bazy polega na tym - dodaje Karol Kordas, że tę bazę tworzymy nie tylko my, jako zespół badawczy, ale także osoby, które zgłaszają się do nas ze swoimi materiałami rodzinnymi. Dzięki nim, ci żołnierze, którzy do tej pory znani byli np. tylko z pseudonimu, odzyskują swoje imię i nazwisko (często dysponujemy, oprócz pseudonimów, także datą urodzin danej osoby). W ten sposób możemy też, oprócz własnych poszukiwań, tworzyć kolejne biogramy żołnierzy kresowych."

Książka została wydana w ramach projektu badawczego "Szlakami Polski Niepodległej", realizowanego dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Stanowi również inspirację do dalszych badań nad historią i dziedzictwem kresowych żołnierzy AK.

Autor:

Jolanta Drużyńska

<https://radiokrakowkultura.pl/podcasty/monografia-wschodnich-okregow-armii-krajowej-wazny-glos-w-dyskusji>